

Asia: VN/11042/2025

Apuvälinepalveluiden laatusuositus ja valtakunnalliset lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovutusperusteet 2026 päivitys

Taustakysymykset

Vastaajan taustaorganisaatio

Vammaisjärjestö [Helsingin Invalidinen Yhdistys ry]

2.1 Apuvälinepalvelua ohjaavat lait ja säädökset

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

Yhtenäiset kiireettömän hoidon perusteiden (2019)mukaan apuvälinepalveluiden yleiset periaatteet ovat:

- o Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälinepalvelu kohdistuu henkilöihin, joiden toimintakyky on heikentynyt vamman, sairauden tai kehitysviivästymän vuoksi sekä itsenäinen ja omatoiminen selviytyminen päivittäisissä toiminnoissa on heikentynyt
- o Palvelun edellytyksenä on lääkärin toteama sairaus, vamma tai toimintavajavuus ja niistä johtuva toimintakyvyn vaje.
- o Apuvälinetarve arvioidaan aina yksilöllisesti huomioiden apuvälineen tarvitsijan kokonaistilanne (toimintakyky, elämäntilanne, apuvälineen käytön turvallisuus ja käyttöympäristö sekä hänen saamansa muut palvelut).
- o Apuvälineen käytön opetuksella varmistetaan, että apuvälineen käyttäjä ja hänen tukiverkostonsa hallitsevat apuvälineen tarkoituksenmukaisen ja turvallisen käytön

Kommentti:

Lisätään kappaleen alkuun: Apuvälineen käytön opastus asiakkaalle tulee aina tehdä, koska apuvälineen käytön opetuksella varmistetaan, että ...

Perustelu: Apuvälineen käytön opastusta ei useinkaan toteuteta. Esim. vanhuksilla proteesit jäävät käyttämättömänä nurkkaan. Vaativaa teknologiaa edellyttävät apuvälineet vaativat tukea ja opastusta. Tämä opastus jää usein liian kevyeksi. Asiakkaan oletetaan osaavan käyttää vaativaa teknologiaa edellyttäviä apuvälineitä. Näin ei käytännössä ole.

Toinen kommentti

Esimerkiksi 06 24 Alaraajan proteesit -kohdassa proteesin käytön opetuksen sisältöä on avattu hyvin.

Yhtä seikkaperäisesti myös muita apuvälineiden, kuten sähköpyörätuolin ja -mopon, käyttäjiä tulee opastaa, jotta he hallitsevat apuvälineen tarkoituksenmukaisen ja turvallisen käytön (ks. Apuvälinepalvelua ohjaavat lait ja säädökset (2.1) ja sen alakohdassa yhtenäiset kiireettömän hoidon perusteiden (2019)mukaan apuvälinepalveluiden yleiset periaatteet, luettelon kohta 4).

2.1.2 Vammaispalvelulain mukaiset palvelut

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

2.1.3 Kelan ammatillisen kuntoutuksen apuvälineet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

2.2 Apuvälinepalvelut eri asumismuodoissa

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

3 Toimintakyky apuvälinepalvelun perustana

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

4 Apuvälinepalveluprosessi

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

Apuvälinepalveluprosessissa tarvitaan monia yhteistyötahoja. Yllä mainittujen yhteistyötahojen lisäksi olisi hyvä erikseen lisätä apuvälinealan asiantuntijat. Terveystieteiden huollossa ei aina osata arvostaa niitä työntekijöitä, jotka työkseen valmistavat eri tavoin vammaisille henkilöille yksilöllisesti räätälöityjä apuvälineitä. Heidät nähdään ainoastaan palveluntuottajina, joiden palveluista terveydenhuolto maksaa. Näillä henkilöillä (esim. apuvälineteknikot) on paras mahdollinen osaaminen, usein pitkä kokemus apuvälineen valmistuksesta ja taito nähdä, mikä on asiakkaan kannalta tarkoituksenmukaisin vaihtoehto. He osaavat valmistaa kertaheitolla asiakkaalle soveltuvan apuvälineen. Onkin pohdittava, miten näitä osaajia voidaan paremmin hyödyntää vaikkapa apuvälineen tarpeen arvioinnissa.

Terveystieteiden huollossa painoarvoa on kilpailutuksella. Vaarana on, että valitaan edullisin tuottaja, jolla ei ole kokemusta. Tästä voi olla seurauksena se, että yksilöllisesti räätälöidyn apuvälineen valmistaminen tulee kalliiksi, kun apuvälinettä joudutaan korjaamaan useita kertoja. Sen sijaan kokenut apuvälineen valmistaja tuntee asiakkaan tarpeet ja valmistaa apuvälineen kipsimuotista valmiiksi ortoosiksi ilman virheitä.

Apuvälinepalveluprosessissa apuvälinealan asiantuntijoiksi katsotaan fysioterapeutit ym vastaavat. Tähän on lisättävä apuvälinevalmistuksessa olevat henkilöt, koska heillä tulisi olla vahva rooli apuvälineen tarpeen arvioinnissa. Heidän roolinsa on erityisen tärkeä hyvän apuvälineen valmistamisessa yhdessä asiakkaan kanssa.

Apuvälinepalveluprosessissa tulee korostaa myös vammaisen henkilön omaa mielipidettä ja näkemystä. Tämä auttaa asiakasta sitoutumaan apuvälineen käyttöön ja niistä huoltamiseen.

6.1 Potilas- ja laiteturvallisuus

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

6.2.1 Hyvinvointialueiden vastuu

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

Apuvälineitä tarvitsevien henkilöiden on saatava tarvitsemansa apuvälineet yksilöllisesti ja oikea-aikaisesti. Monia asiakkaita hämmentää se, että vaikka he olisivat käyttäneet vuosia esim. ortopedisia jalkineita, voivat lääkäri ja fysioterapeutit katsoa, ettei ao. asiakas enää tarvitse jalkineita. Tästä seuraa se, että asiakas joutuu todistelemaan tarvetta vanhoilla lausunnoilla ja päätöksillä. Lopulta tarve havaitaan ja asiakas saa uudet ortopediset jalkineet, joita on käyttänyt koko ikänsä. Tällaisilta ikäviltä tilanteilta vältytään, kun asiantuntijoilla on aikaa lukea asiakirjat ja kuunnella asiakkaan näkemykset.

Henkilöstön apuvälinealan koulutuksessa tulee kouluttaa myös niistä apuvälineistä, joita vammaiset ihmiset käyttävät urheilu- ja liikuntaharrastuksissa. Tätä osaamista ei juurikaan ole. Hyvinvointialueen tulee tehdä päätös (myönteinen tai kielteinen), jotta vammaisen henkilö voi hakea avustusta muilta tahoilta. Tässä edellytetään, että henkilöllä on kirjallinen päätös asiasta. Yleensä vammaisen henkilö saa vain vastauksen, ettei hyvinvointialue myönnä avustusta kalliisiin urheilu- tai liikuntaharrastusvälineisiin.

Apuvälinealalla on runsaasti uusia teknologioita, jotka lisäävät asiakkaan toimintakykyä. Myös näistä innovaatioista on oltava tietoinen, vaikkei niitä aina kustannettaisikaan.

Hyvinvointialueen vastuulla on:

- o kehittää apuvälinepalveluja ja tukea apuvälinepalveluiden johtamista
- o hyödyntää apuvälinepalveluista kerättyä tilastotietoa päätöksenteossa
- o seurata apuvälinepalveluiden toteutumista ja laatua
- o kattavuutta ja kohdentuvuutta (eri väestöryhmät, alueellisuus)
- o kustannuksia
- o palveluiden laatua (esimerkiksi asiakastytyväisyyskyselyt)
- o palveluiden toimivuutta kuten apuvälineiden käyttöastetta, kierrätyksen tehokkuutta, vaaratilanteiden ja läheltä piti -tilanteiden määrää

Kommentti:

Hyvinvointialueen vastuulla on seurata ... kierrätyksen tehokkuutta. Tämä on kannatettavaa. Valitettavasti asiakkaille on saatettu tarjota esim. vanhoja pyörätuoleja, jotka eivät ole enää turvallisia. Apuvälineet, jotka palautuvat apuväliyksikköön tulee huoltaa ja tarkistaa. Niitä ei voi tarjota vaikeavammaiselle henkilölle, joka tarvitsee yksilöllisiä muutoksia apuvälineeseensä.

6.2.2 Apuvälineen omistavan tahon vastuu

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

1Hyvinvointialueen seurantaan kuuluu myös se, millaisia kokemuksia vammaisilla henkilöillä on apuvälineiden käytöstä lentoliikenteessä. Sähkökäyttöiset apuvälineet ja akkutyypit ja akun lentokelpoisuus ovat aiheuttaneet monenlaisia ongelmia lentokentillä. Kun asiakas ei osaa kertoa lentoyhtiölle vaikkapa akun merkkiä ja tehoa tai muita tarvittavia tietoja, hän on ongelmassa. Moni on joutunut jättämään sähkökäyttöisen pyörätuolinsa ja SMOOV-apupyörän ulkomaiselle lentokentälle, kun lentoyhtiö tai kapteeni on kieltäytynyt ottamasta apuvälinettä koneeseen.

Apuvälineiden akuille on tarkat ohjeet. Sähköiset apuvälineet kuten sähköpyörätuolit, sähköavusteiset vanteet, SMOOV-apupyörä jne edellyttävät erilaisia akkuja. Lentoliikenteessä on tarkat ohjeistukset siitä, miten akkujen kanssa on toimittava. Laitteen turvallisesta käytöstä esim. lentoliikenteessä on ohjeet manuaaleissa monella kielellä. Aina apuvälineen käyttäjä ei näitä ohjeita tule lukeneeksi. Tästä syystä apuvälineen omistavan tahon tulee selvittää apuvälineen luovutuksen yhteydessä myös ohjeiden käyttö erikoistilanteissa.

2Vuosittain monet vammaiset henkilöt saavat apuvälineyksiköltä kirjeen, jossa ilmoitetaan, että apuvälineen käyttöä koskeva päätös päättyy. Samalla kehoitetaan ottamaan yhteyttä apuvälineyksikköön. Ne, jotka ovat käyttäneet apuvälineitä vuosia, kokevat hankalana sen, että on otettava yhteys ja raportoitava, että apuvälineen käyttö on edelleen tarpeellinen. Päätökset voisivat olla toistaiseksi voimassa ja sitten kun käytön tarve lakkaa, asiakas ottaa yhteyden apuvälineyksikköön. Asiakkaan velvollisuutena on huolehtia apuvälineen huollosta vuosittain.

6.2.3 Apuvälineen käyttäjän vastuu

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

6.3 Apuvälineen huolto/korjaus

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

Ko. kappaleen loppuun tarvitaan lause siitä, missä ajassa apuväline on huollettava tai korjattava. Sähköiset apuvälineet kuten sähkökäyttöinen pyörätuoli tai vaikkapa pyörätuoliin kiinnitettävä akkukäyttöinen apupyörä vääjäämättä menevät epäkuuntoon. Tarvittavia varaosia ei aina ole ja apuväline joudutaan parhaassa tapauksessa lähettämään ulkomaille huoltoon. Näihin huoltoihin on mennyt 2-3 kuukautta. Apuväline on kallis ja käyttäjälleen välttämätön. Näistä epäkohdista on päästävä eroon. Korjauksille on asetettava ehdottomasti määräaika.

Apuvälineyksiköt ovat auki arkipäivinä eikä minkäänlaisia päivystyksiä ole. Tämä tarkoittaa sitä, että vammaisen henkilö joutuu parhaassa tapauksessa viettämään sängyssä koko sen ajan kunnes saa apuvälineensä huoltoon. Huoltoon pääsy voi sekin kestää viikkoja.

Ehdotus: Koko apuvälineiden huolto kannattaa irroittaa julkiselta puolelta. On tarkoituksenmukaista yksityistää apuvälinehuolto. Hyvinvointialue voi sitten ostaa tarvittavan palvelun. Tästä on monta etua: yritys voi tarjota päivystystä ja asiakas saa huollon nopeasti.

6.4 Apuvälineiden kuljetus

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

6.5 Kaksoiskappale

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

6.6 Apuvälineiden hankintatavat

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

Apuvälinepalveluiden järjestämisvastuu on hyvinvointialueilla siten kuin, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 8 §:n mukaan säädetään. Apuvälinepalvelut voidaan tuottaa itse tai hankkia ne muilta palvelujen tuottajilta. Pääsääntöisesti hankinnat on kilpailutettava siten, kuin julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetussa laissa (1397/2016) on säädetty. Hankintatapoina ovat myös suoramarkkinointi, hyvinvointialueen myöntämä maksusitoumus sekä palveluseteli.

Tietyissä erityisissä tilanteissa apuvälinepalveluiden hankinnassa on käytettävä suoramarkkinointia, joka on poikkeus pääsäännöstä. Suoramarkkinoinnissa yksilöllisesti sopiva apuvälineen hankinta toteutetaan sopimustuotteiden ulkopuolelta. Esimerkiksi tilanteessa, jossa teknisestä syystä vain tietty toimittaja voi toteuttaa asiakkaan yksilöllistä tarvetta vastaavan apuvälineen. Tällaisena teknisenä seikkana kyseeseen voi tulla esimerkiksi poikkeuksellinen uusi tekninen ratkaisu tai hankinnan kohteen edellyttämä tietty käsityötaito, jota hankinnan toteuttaminen edellyttää.* Edellytyksenä voi olla myös se, ettei kyseessä ole tavaran massatuotanto taloudellisessa tarkoituksessa ole ollut mahdollinen. Apuvälineiden suoramarkkinoinnin ja yksilöllisistä muutostöistä säädetään EU:n lääkinnällisten laitteiden asetuksessa (EU) (2017/745) (MDR).

Kommentti

*Tähän on syytä lisätä sekä ortoosit että proteesit ja orotopediset jalkineet. Suorahankinta on välttämätön, kun apuväline valmistetaan räätälöidysti asiakkaan mittojen mukaan. Tähän liittyy myös runsaasti käsityötä. Yksilöllisesti ja räätälöidysti valmistetut apuvälineet edellyttävät pitkää kokemusta, erityisammattitaitoa ja asiakkaan tarpeiden tuntemusta. Massatuotannossa olevista apuvälineistä on vaikea muokata yksilöllistä apuvälinettä.

7 Oppaassa käytetyt käsitteet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

04 03 33 Hengitystieortoosit

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

04 06 06 Tukisukat ja tukihihat käsivarsille ja jaloille ja muille kehon osille

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

06 Ortoosit ja proteesit

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

06 15 Toiminnalliset hermo-lihasstimulaattorit ja hybridioroosit

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

06 18 Yläraajan proteesit

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

06 24 Alaraajan proteesit

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

06 30 03 Peruukit

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

09 09 Pukeutumisen ja riisuutumisen apuvälineet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

09 12 WC-apuvälineet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

09 33 Peseytymis-, suihku- ja kylpyvälineet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

12 08 Valkoiset kepit ja tukikepit

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

12 23 Pyörätuolit, lisävoimalliset

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Ei

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

Myöntämisperusteiden mukaan sähkömopon käyttö tulee olla ympärivuotista. Tämä on ristiriidassa säilytykseen liittyvän ohjeen kanssa. Säilytykseen liittyvä ohje (yli 10 asteen lämpötilassa) on kohtuuton. Sähkömopoa, jota on tarkoitus käyttää kodin ulkopuolella myös talviaikaan, on käytännössä mahdotonta käyttää, jos asuntoon ei kuulu yhteistä lämmintä varastoa (esim. rivitaloasunto). Ulkovaraston pitäminen yli 10 asteen lämpötilassa ympärivuotisesti on erittäin kallista sähkölämmittimen sähkönkulutuksen vuoksi, vaikka varasto olisi lämpöeristetty.

Minkälaiset ohjeet koskevat sähköpyörärien ja -skuuttien lataus sekä laturin säilytystä.

Kohtuullisempi ohje olisi: "Sähköpyörätuoli /-mopo ladataan ja säilytetään kuivassa yli 5 asteen lämpötilassa."

12 24 09 Käsikäyttöisten pyörätuolien lisävoimalaitteet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

15 Kotielämän ja siihen osallistumisen apuvälineet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

22 03 03 Valonsuodattimet (absorptiolasit)

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

22 03 06 Silmälasit ja piilolinssit

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

22 03 09 Suurentavat lasit, linssit ja linssikokoonpanot

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

22 03 18 Suurennuslaitteet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

22 06 Kuulon apuvälineet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

22 13 21 Daisy-soittimet ja e-kirjojen lukijat

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

22 29 Merkinanto-, hälytys- ja paikannusvälineet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

22 39 05 Tuntoaistiin perustuvat näytöt

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

22 45 Suunnistautumisvälineet

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

24 06 Apuvälineet pakkausten käsittelyyn

Ovatko kommentoitavat kappaleet ja luovutusperusteet selkeitä ja ymmärrettäviä?

Kyllä

Mikäli vastasit että ei, niin tee tähän ehdotus tekstin selkeyttämiseksi

-

Poistettavaksi ehdotettavat luokat

Poistetaanko apuvälineluokka 09 09 06 Kenkälusikat ja saapasrengit?

-

Poistetaanko apuvälineluokka 09 09 09 Vaatepitimet

-

Poistetaanko apuvälineluokka 09 42 06 Sähköhammasharjat

-

Poistetaanko apuvälineluokka 15 03 06 01 Siivuttajat ja leikkurit

-

Poistetaanko apuvälineluokka 15 03 06 04 Juustohöylät

-

Poistetaanko apuvälineluokka 15 03 06 05 Raastimet

-

Poistetaanko apuvälineluokka 15 03 06 06 Hakkurit

-

Poistetaanko apuvälineluokka 15 03 09 02 Kuorimaveitset

-

Poistetaanko apuvälineluokka 15 03 09 04 Siemenkoodan poistimet

-

Poistetaanko apuvälineluokka 15 03 12 Leivontavälineet

-

Poistetaanko apuvälineluokka 15 06 09 Astiankuivaustelineet

-

Poistetaanko apuvälineluokka 15 06 15 Tiskiliinan vääntimet

-

Poistetaanko apuvälineluokka 15 09 18 01 Ruokalautaset

-

Poistetaanko apuvälineluokka 15 15 21 01 Yleissakset

-

Poistetaanko apuvälineluokka 24 06 03 Avaajat

-

Poistetaanko apuvälineluokka 24 06 06 Putkilonpuristimet

-

Virtaintorppa Pirjo
Helsingin Invalidien Yhdistys ry